

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/103/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713214440
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8713214440.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcov X./I. P. O., A.. XX.XX.XXXX, W. W. XXX, X. S., X./I. P.H. O., A.. XX.XX.XXXX, W. W. XXX, X. S., X./I. T. E.Á., A.. XX.XX.XXXX, W. I. XXX, X. S., všetci zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. SIDOR, s.r.o., so sídlom Zdravotnícka 4373/6, Poprad, IČO: 36 866 156, proti žalovaným: X./I. P. F., A.. XX.XX.XXXX, W. F. XXXX/X, F., X./I. U. F., A.. XX.XX.XXXX, W. F. XXXX/X, F., obaja zastúpení: JUDr. Peter Ďuriš, advokát, s.r.o., so sídlom Sadová 3507/12, Poprad, IČO: 47 239 468, za účasti intervenienta na strane žalovaných: ČSOB poisťovňa, a.s., so sídlom Vajnorská 100/B, Bratislava, IČO: 31 325 416, o náhradu nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, o odvolaní oboch žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Poprad, č. k. 10C/37/2013-195 zo dňa 22.08.2018, takto jednohlasne

rozhodol:

R u š í uznesenie a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Poprad ďalej len („súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto

Žalobcom v 1. až 3. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. až 2. rade v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že Okresný súd F. rozsudkom č. k. XXC/XX/XXXX-XXX zo dňa 01.06.2016 uložil v prvom výroku žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi v 1. rade sumu 12.000 eur, žalobkyni v 2. rade sumu 12.000 eur a žalobkyni v 3. rade sumu 8.000 eur. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 Zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016, podľa ktorého o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Krajský súd v F. rozsudkom č. k. XXCo/XXX/XXXX-XXX zo dňa 12.12.2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu F. č. k. XXC/XX/XXXX-XXX zo dňa 01.06.2016 vo vyhovujúcom výroku. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 15.01.2018.

4. Vychádzajúc z výrokovej časti rozsudku Okresného súdu F. č. k. XXC/XX/XXXX-XXX zo dňa 01.06.2016 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu (č. k. XXCo/XXX/XXXX-XXX), ostáva súdu ešte rozhodnúť o trovách celého konania.

5. Aplikujúc ustanovenia § 262 ods. 1, a § 255 ods. 1 CSP súd prvej inštancie uzavrel, že predmetom konania bola náhrada nemajetkovej ujmy. Ide o konanie, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Aj v tomto konaní sa uplatní zásada úspechu vo veci v zmysle § 255 CSP. Nejde však o procesne neúspešných žalobcov, ak im bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného

nároku. Žalobcov nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Strana sporu v takýchto prípadoch výšku škody „iba“ odhaduje. Primárny je fakt, že škoda bola spôsobená, výška spôsobenej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcov v takejto veci treba považovať za plne procesne úspešných, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku (že im bola spôsobená nemajetková ujma) a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto ich procesného nároku, závisela výlučne od úvahy súdu.

6. Vzhľadom na uvedené súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcom v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným a 1. až 2. rade v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

7. Proti tomuto uzneseniu podali obaja žalovaní včas odvolanie v súlade s ust. § 165 ods. 1 písm. f) CSP keď mali za to, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedli, že žalobcovia si uplatňovali istinu 50.000,- eur každý a priznané istiny 12.000 eur respektíve 8.000 eur a priznanie trov v rozsahu 100 % nezodpovedajú pomeru úspechu vo veci. Podľa odvolateľov súd prvej inštancie dospel k záveru, že uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy po 50.000,- eur u každého zo žalobcov je nedôvodne vysoká a nemá ani oporu v doterajšej rozhodovacej praxi.

8. Žalobcovia v 1. až v 3. rade vo svojom spoločnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných považovali uznesenie súdu prvej inštancie za vecne správne, pričom pokiaľ ide o priznaný rozsah náhrady trov konania tak žalobcovia poukázali na odôvodnenie v bode 9 uznesenia, že ide o konanie v ktorom výška náhrady nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. V konečnom dôsledku aj pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania sa vychádza z ustanovenia § 10 ods. 8 Vyhľadávky 665/2004 Z. z., podľa ktorého ak sa vo veciach ochrany osobnosti žiada náhrada nemajetkovej ujmy, tak tarifnou hodnotou predmetu sporu je suma 2.000,- eur bez ohľadu na výšku uplatnenia náhrady nemajetkovej ujmy. S poukazom na uvedené preto žalobcovia navrhli, aby odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne a priznal im náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

9. Intervenient na strane žalovaných sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozhodnutiu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou, žalovanými v neprospech, ktorých bolo rozhodnuté (§ 359 CSP) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. m) CSP) po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 393 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

11. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov), článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sú uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu aj pri rozhodovaní o trovách konania vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený, aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na následnú otázku v rovine dohadov. Za arbitráry respektíve nedostatočný zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodnil zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 154/2005 z 28.02.2006).

12. Občianskoprávne kolégium NSSR prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie podstatných pre rozhodnutie súdu môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. (odňatie možnosti konať pred súdom)

13. Uvedené nedostatky odvolací súd vzhliadol priamo vo výroku napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobcom v 1. až v 3. rade proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu bez určenia, ktorý žalovaný v akom rozsahu je povinný nahradiť žalobcom trovy konania. Z takto formulovaného výroku súdu prvej inštancie nie je zrejmé či žalobcovia majú spoločný nárok na náhradu trov konania s tým, že v rozsahu plnenia jednému zo žalobcov zaniká táto povinnosť plniť aj voči ostatným žalobcom, respektíve plnením jedného zo žalovaných zaniká táto povinnosť plniť v tomto rozsahu u ostatných žalovaných, alebo každý zo žalobcov v 1. až v 3. rade má osobitý nárok voči žalovaným v 1. a 2. rade. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že vo veci samej bola povinnosť uložená žalovaným v 1. a v 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť každému zo žalobcov osobitne priznaný nárok. Z takto formulovaného napadnutého výroku uznesenia súdu prvej inštancie však nie je zrejmé či aj pre prípad náhrady trov konania má každý zo žalobcov v 1. až v 3. rade osobitný nárok proti žalovaným na náhradu trov konania, ktoré sú títo povinní nahradiť žalobcom spoločne a nerozdielne.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu je právoplatným rozhodnutím vo veci samej založená solidarita vo vzťahu k povinnosti k náhrade trov konania pri nerozlučnom spoločenstve, keď žalovaní sú spoločne, nerozdielne zaviazaní k hlavnému (meritórnemu nároku) vyplývajúcejmu z rozhodnutia vo veci samej. Je potrebné aj pri náhrade trov konania rozlišovať či sa povinnosť o náhradu trov konania ukladá iba jednotlivým stranám, ktoré tvoria nerozlučné alebo nútené spoločenstvo. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v prípade ak súd ako je tomu v prejednávanej veci zaväzuje viacerých účastníkov na strane žalovaných je potrebné pri tom prihliadať na skutočnosť, že veriteľ môže požadovať plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka len vtedy ak je rozhodnutím súdu ustanovené, že dlh majú zaplatiť spoločne nerozdielne (§ 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak tomu tak nie je platí v zmysle § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že podiely na dlhoch viacerých dlžníkov sú rovnaké.

15. V prípade ak by nadobudol výrok napadnutého uznesenia právoplatnosť bráni podľa odvolacieho súdu rozhodnutie o samotnej výške náhrade trov konania, nakoľko v zmysle § 262 ods. 2 CSP môže súd prvej inštancie rozhodnúť len o samotnej výške náhrady trov konania, nemôže ním rozhodnúť o ich nároku, t.j. kto voči komu a v akom rozsahu má nárok na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP).

16. Poukazujúc na uvedené bude preto úlohou súdu prvej inštancie po zrušení rozhodnutia v prípade ak prizná žalobcom nárok na náhradu trov konania, formulovať výrok svojho uznesenia tak, aby bolo zrejmé, ktorý z týchto žalobcov má nárok na náhradu trov konania a ak má tento nárok na náhradu trov konania každý, uviesť či sa jedná o spoločný nárok na náhradu trov konania, alebo každý zo žalobcov má osobitný nárok na náhradu trov konania. V prípade ak tento nárok na náhradu trov konania bude proti žalovaným, bude úlohou súdu prvej inštancie uviesť či tento priznaný nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. a v 2. rade je u žalovaných spoločný a nerozdielny, alebo každý žalobca, respektíve všetci žalobcovia spoločne majú osobitne proti každému zo žalovaných nárok (nároky) na náhradu trov konania.

17. Súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania opätovne rozhodne s prihliadnutím na vyššie uvedené názor odvolacieho súdu a uznesenie riadne odôvodní.

18. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutia a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodne o náhrade trov prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

19. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).